

Előfizetési árak :

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztő iroda, hová a lap szellemi részét tárgyszerű küldemények intézendők.
Szt.-Mihály utca Sütő-ház.

Bérmertelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felszámolások küldendők.

Nagyter 136. sz. a.

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetési díjak :

Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörösen 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többeszeri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt esz. közölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstárilleték 30 kr.

A nyílt-térben minden három hasábos garand-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Kiadó-tulajdonos : a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Országos kalamitások.

Nagy, óriási veszély fenyegeti hazánkat; oly veszély, mely ha gyorsan el nem hártatik; ha a baj oka gyökeres kura alá nem vetetik : nem sokára megsemmisíti nemzeti lételünket.

Az ok, ami e vést előidézte, nem régi; épen azért még megátolható terjedésében. De hogy ez megtörténhessék, mindnyájunknak küzdeni kell ama vést ellen. Ne javjesekéljünk, hanem tegyünk. Ne elégedjünk meg azzal, ha a lapok országszerte kürtölk a vést s jelzik a bajt; hanem oda kell kényszeríteni a kormányt, minden lehető törvényes eszközök felhasználásával, hogy a vést sietve hártsa el hazánkról.

De hol hát e vést? Kérdezik az olvasók. Megmondjuk.

Mindnyájan tudjuk, hogy a mai modern államokban, az országot, a nemzetet 3 osztály képezi, t. i. a felső-, a közép- és az alsó osztály.

Tudvalévő dolog az is, hogy az erőt, a nemzet zömét a középosztály, vagyis a kisbirtokosság és iparoság teszi.

Gyakorlatilag bebizonyult igazság az is, hogy amely államban a középosztály szegényedik és fogy : ott a nemzeti élet, az önállóság napjai meg vannak számlálva.

Az senki sem tagadhatja, hogy nálunk a kisbirtokosság és iparoság pusztul és vesz.

Az álműveltséggel karöltve járó oktanlánytízés; a pazar államháztartás; az elviselhetlen országos terhek; az általános pénztelenség : tagadhatlan hogy mind hatóságos tényezők a nemzeti vagyonosság pusztulására. Mindezeket még kiheverheti a nemzet, az ország, ha az államkormány a főszert az állampolgárság igazságos megadótatására fekteti, s más állam pénzügyi viszonyaitól független, önálló bankot állít fel és rendez be a birtokos és iparos osztály szükségletére.

Fájdalom nálunk mindkét tényező hiányzik. Adózási rendszerünk a legtökéletlenebb és ami legszomorítóbb, a legigazságtalanabb a kontinensen.

Lehetetlen tehát, hogy ily viszonyok közt kiheverhetné a nemzet a rendkívüli csapások s állami kalamitások okozta sorbakat; hanem mindinkább közelebb sodortatik az örvény felé, mely elhelyezéssel fenyegeti.

Aki talán kételkednék adózási rendszerünk igazságtalanságában, tekintse a töképezéseket. Meg vannak-e ezek és miként adóztatva?

Aki azt hiszi, hogy a kisbirtokosság sorsán az önálló nemzeti bank nélkül is lehet segíteni, azt egyszerűen az oly oktanlánytízés kamatlábra figyelmeztetjük, amit nem hogy korlátozna a törvényhozás, desőt védelme alá veszi azt, a bekebelezések és megítélések által, s ami végpusztulásra fenyegeti a középosztályt.

Lehet-e boldogulni, nem kell-e rend-

szeresen alább-alább szállani vagyonilag és tönk्रे jutni teljesen a kisbirtokosságnak oly államban, ahol sem tőkeadó kataszter, sem uszortörvény, sem pénz, sem hitel nincs?!

Még ez sem minden!

Hogy a nyomor és nemzeti tönkrejütés annál biztosabb legyen, kimondta a magyar törvényhozó testület az egyenjogositást föltétlenül, honosítási törvények nélkül egy oly emberfajra, — a zsidóságra, amelyből magyar soha, de soha nem lesz; mert hiányzik és hiányzani fog örökké belőle azon kapos, azon szál, amely azt a magyar hazához kötné. A hazaszeretet a földbirtok örökülésében, s azon láncszemben határozódik, mely a magyar földbirtokos földjéhez köti, azon földhöz, melynek kalászi az ősök poraiból kelnek ki és amelyen kívül nincs számára hely a nagy világon.

Nem volt elég, hogy e kapzi, pénzéhes faj egyenjogúvá lett Árpád ivadékával; hanem ráadásul felfüggesztetett az uszortörvény is, amely még némileg fékezhetne volna eme üzérkedő fajt a földbirtokosok kipusztításában.

Bátran elmondhatjuk, hogy ez országos kalamitások maga a nemzet, a törvényhozás idézte elő.

Mig odatem a pártok egymás ellen küzdöttek, az alatt benőnkelt addig zsaroltak az uszoras tőkepezések, mig most az örvény szelén várjuk a percet, melyben végre a mélységbe szédülünk menthetlenül.

Ha tehát, akarva, nem akarva, idáig hoztuk a nemzet anyagi helyzetét; kell hogy azon gyökeresen segítsünk is.

Félre tehát a pártoskodással; hanem siessünk oly intézkedéseket tenni, melyek a nemzet anyagi helyzetét segítsenek.

Hozzuk be a tőkeadó kataszter, és az uszortörvényeket.

Az izraelitákra nézve pedig a cselekvő és szenvedő választási jogok tételesen függővé bizonyos föltételektől, melyek nemzeti életünk alapját érdeklik.

Ezek azon fontos tételek, melyekről legközelebb zűtésebben szólандunk.

Eszmetörédekek

a leány-nevelés kérdése körül megýenkben és másutt

(Folytatás.)

Most már, miután e tónyt felmutattam kellő világitásban, visszatérek amaz örök igazságu természeti törvényhez, mely szerint a nő, akkor lép igazán élet-pályára, midőn férjessel. Ez a törvény nekem azt adja elém, hogy a nőnek az anyai hivatás mellett, másik hivatása az, hogy igazi házi asszony, a legszebb értelemben vett gazdaszszony legyen. Ha a tapasztalástól kérünk etekintetben tanácsot, az megmondja, hogy e két teendő egymással össze is esik : Igen természetesen ennélfogva, hogy a leány-nevelésnek oda kell irányulnia, hogy a nőt az ilyenmő hivatása szerinti teendőkre előkészítse.

Amaz természeti törvény és a társadalmi törvény szerűt is, az erősebb férfi-nem tiszte és kötelessége a házat, családát fenntartani! Ez el- és fenntartásnak azután ezerféle nemei lehetnek : a születés, műveltség, társa-

dalmi állás, értelmi fejlettség s több ilyenmő tekintetekhez képest. Ezen körülményekhez mérten azután a fi-nem most gazdálkodás, hivataloskodás által, majd meg ipar, kereskedés s több ilyenmő foglalkozások segítségével eszközöli a ház, a család fenntartását. Ugyane törvény a másik, a nő-nemnek a tulajdonképi otthon, a házat, a konyhát és a kamarát mutatja ki hivatalos helyiségül, hol szintugy megvannak a nőnek hivatalos kötelességei, teendői, mint a férfi-nemnek amott.

Hol a ház, a család ügyei e munkafelosztási elv nélkül intézettek, ott zavarnak rendtelenségnek kell előállni, különösen, ha a háziasszony nem rendez nem intézkedik saját kezelése alá tartozó kamarája és konyhája ügyeiben; akkor e zavarosban az ő szerepét helyettesítő cselédség szokott halászni a maguk rezése sokszor nem megvetendő eredményével. Itt keresendő már annak oka, hogy sok házi ügyi oly nagy zavarba jutnak épen időnkben. Igen is! mert igen sok családban a ház asszonya a konyhát kerűli, mivel a „fűst”, a „gőz” stb. főfájást és az Isten tudná, mit s mit nem okoz (?)! „Hát a cselédség : a kiadó, szakácsnő, szobaleány stb. (mert vannak sokháznál épen kétszer olyan számban, amennyit a helyzet és szükség kívánna.) mirevalók? Én, — mondják, — életem mint kulcsárnő töltsem? Hm! mint „dajka” és „kulcsárnő”! Na, de amnyit még megengednek magoknak, hogy ha a férj „bevételről” gondoskodik, ők a „kiadósról” intézkednek.

És hogy a „kiadást” mily mérűben és mily módon, arányban eszközölik, legszembeűnőben igazolják a „házi bajok”, a „családi kellemetlenségek” és sok család-apának, sok család-anyának tragikus esetei. De ez eseteket nem is csudálja már ma az, aki tudja, hogy a nő körűbe vágó teendők „rangján alulnak”, „hözű nem illőnek” tartja. S kevés nő az, a ki helyzetével, társadalmi állásával komolyan számot vetne; hanem tovább nyujtózni óhajít mind, mint... Tompa ezt is nagyon élethűen s csattanósan fejezű ki e pár sorban :

„Ha egy járja a bolondját, követi a másik, Utóljäre mindeneknek foga bele vágik. Főispánnet alsópánnet, ez esküűntű látja, Papleányoknak proficéányról kezdű a kalatja! Pestit magom debreczeni, debrecenit turi.... No férfiak, most kell ám meg azt a földet turni!”

E satyrikus vers ugyan 61-re szólű, de most is épenugy elmondhatjuk azt egymás majmolásra nézű. Mert most sem azt nézűk, hogy milyene telik; hanem, hogy milyen van ennek, vagy annak. S annak meg kell lenni; ha nincs férjsem urammak pénze, hát „vögyen költűs”. Férjsem [urammak pedig illik „lovagias”, „nobl” embernek lenni; s mintűn a lovat és teheneket már eladta, vesz költűs! Miért-ne?! Hisz egy nőnek ellentmondani, annak kedűt szegni, — így magyarázzák a „lovagias” férfiek a társadalmi „illik”-ma, — nem járja! S maguk is örűlnek azon, ha ama problémát megoldjuk fejteni : „a semmiből uraskodni, ebben áll a érdem”. És tartják ezért magukat igazán érdemes embereknek! Hjah! perse, kiki ott kerresse az érdemet, hol megtalálhatja! S igazolja az élet, én nem igazolom, hogy sok nő gonűja és figyelme a tuni-que, toilette és frisirán túl nem terjed ki — otthon. S ha ezekre s minden kedűtléseinek kielégítésére nem telik : lesű „meghasonlott kedű!”

Na de, ha a konyha és kamara ismeretlen „világrész” előttűk : annálkább otthon érzik magukat a salomban, — mondja az emancipatio vadióra. Valóban! sok salomban csakugy szédűl az ily magamforma saloniatlan ember feje a sok francia, angol st. regényből összszedett szűk-kotyvalók miatt. Feval, Kock, id és if Dumas, Ponson regényeinek mesűit mind, mind hallhatod; műveiket mind ott láthatod az asztalon. De Arany, Tompa, Petöfi, vagy épen Berzsenyi Kőlcsey, Vövrűsmarty, ezek a saloniatlan, ezek az izűléstelen magyarárók, mit lábatlanodnának ott! Ha mégis jó szerencséd ily házhoz vezérűl jmbor barátom, tapasztalhatod, hogy : „mig az ajk Sueröl teceg eleget, eszel keletlen, poshadt kenyeret.” Éhedű után? Csakugy ágaskodik a fejeden a haj a repedezűtű hangszűrből (régén zongora volt, kincűse ennyit még hagy

most is sejtnei, újat majd a jövő repcetermes árn vesznek), tehát most csak ebből tótágas ugrándozásokkal jövő nélabas dallamok accordjaitól mered a hajjal.

Nem így ment a hajdani multság s vendéglátás! Nem így megy még ma sem a régi időkbeli itt-ott életben lévő asszonyok házában. De a mai nőnek olyan furcsa ott a falon az a festet néni!

Im, így itt, az elmondottakban találjuk meg a mai apróbb-nagyobb házi bajok, elégedetlenség, meghalás stb okait. Ezek, hogy nincsenek békek boldog házaink; s hogy a boldog, megelégedett társadalmi életet hirből sem ismerjük. Ha egy járja a boldondját, követi a másik. (Tompá.) „Adosok vagyunk és — nem tudunk fizetni. (Kakas Márton)

Azt mondja valaki, hogy bizony ez eszmétörök igen-igen torzképet mutatja a társadalmi életnek. Szó, ami szó, biz ez torzkép, mit én mozaik alakban illetem. De arról ki tehet?! Én nem. Azt alig tagadhatja meg valaki, hogy a mozaik minden darabja életből vett és hü. Hogy sok ember tudja ilyenek a őket, bizonyították a nőtlenség csaknem számtalan szaporodott példái. „Ismerik az anyát és nincs kedvük elvenni leányát”; mivel jól tudják, hogy: „nem esik messze az alma fájától.”

Most már kijelentem, hogy e mozaik kép vázolásának, az eszmétörök leírásának nem volt más célja, mint egy valódi leány-növeldé felállításának, melyben taníthatnák az arra vállalkozóknak francia, angol, és német nyelvet, zongorát, magyarázhatják a divatot, szabászatot és mintáikat; de mindenképp az felett: erkölcs- és embertan, hazai nyelv- és irdálytan, földrajz s történelem, szépszépet, növény-állat- és ásványtan, kertészet, természettan, vegytan, s több az anyák és gazdaszönyvönök szükségessé tudnivalók tanításának. Két körülményt hoztam fel e sorok írásának kezdeténél, melyek a nőt az itt előadottak megtanulására, elsajátítására utalják. Most is azt mondom, hogy a nő természeti törvényeszerinti hivatása az, hogy jó anya és jó gazdaszönyv legyen.

En a magam részéről csak a hüség, divathajlászat, könnyelmű gondolkodásmód, tetszelgés, külsőlegnek kapkodás alól akarnám s szeretném emancipálni a nőemet; s oly leány-növeldét hajtok, mely a való életre neveljen és készítsen elő; a lényegre, a belsőre fektesse a fősnyit, ne a látszatra, a külsőre, a mizra; mely utóbiáknak nincs értékük a mai realis irányu korban. A külsőségeken való kapkodás különben is vagy léhaságnak jele már, vagy léhaságot idéz elő; ezzel együtt jár az erkölcsök megromlása. Pedig tudva van, hogy: „minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész... Róma ledől.”

Meglehet, hogy sok olvasó nagyon próbálnak mindennapi és hétköznapi, alantjárónak találja gondolkodásomat. Meglehet, hogy a realis lényeges ismérvek utáni törekvésemért érkeim épséget s izlésemet is kétségbe vonja. De mit tehetek róla? Biz én az ábrándozást, a fellegekbe kapaszkodást nem szeretem. A felhők hona, nem hazám nekem. Meg azután biztosabbnak tartom alapnak lábam alatt a sáros rondu földet, mint a hig légben uszást. Ezt hajdanán Ikarus kísérte meg és — lepottyant. Végül jobban szeretem a jó kerényet a tiszta konyhárol mint az értelment izetlen, sületlen fecsegéseket Ponson, Dumas, Favall, Kock stb alakjairól. S az ezermesterkedés, más néven kontárkodás kora; ha még le nem járt, ma holnap lejár. S midőn lejár: akkor a nő-nemnek is biztos teendői ki lesznek szabva, csak azt végezzék el: megnyerték a babért.

Görömbi Péter

KÖZÜGYEK.

Szabolcsmegyei gyűlésterméből.

N.-Kálló, novemberhő 25, 26, 27. stb. napján.

Az ez ülésnek alatt előfordult tárgyakból a következők emeljük ki és közülük rövid kivonatban lapunk olvasóival.

A megüritő 4 iskolai tanácsosi állásra közfelkeltással megválasztottak: Bay Ferencz, Bleyer Mór, Horváth Imre és Lukács Dezső.

A nádvari alsójárás orrossal dr. Csurgai József, a dadai alsójárás orrossal pedig dr. Schröder Gyula választották meg egyhanglagon.

A dadai alsó- s a nyirbátori alsójárás csendbiztosai állomások betöltése ezuttal is elnaplott.

Kiss József szabolcs-hajdakerületi tanfelügyelő unak végleges kinevezetése tárgyában kelt miniszteri lairat tudomásul vétetvén, meggyezerte közhírré tétetni rendeltette.

A megyei 1873-ik évi költségvetésre vonatkozó miniszteri leirából sajnálkozva értesni a megye közönsége azon sűjtő elintézésről, melyben 1873-ik évre megállapított közigazgatási, árva és gyámhatósági költségvetése 200. számlán 1872. feljlesztésében túzetesen kifejtett indokolás figyelemkivül, hagszával. — részesített, s melyszerint a törvényhatóságnak 95.529 frt. 78 kbrn előirányzott évi szükséglete 91.463 frtra lo-szállítatván, s a 720. ban kitüntetett saját bevétel, s emmi biztos alappal nem bíró forrásokra utalással

1720 frtra emeltetvén, az államkincstárból kiszolgáltatandó fedezet 94,909 frt 78 kr. helyett — 89,723 frtban tétetett folyóvá.

Az I. rovatban töröltetett a rendszeresítettnek kért segéd-elváltárnoki és egy napdiás irnokállomásra javadalmazatú előirányzat 1065; az előbbi állomás be nem tölthetése, leváltárunk kezelésében sajnosan érezhető hiányokat okozott; a közgyám mellett működő napdiás irnok pedig támaszkodva a belügyminiszterium 1872 évi 27,091 sz. leiratára az év első napjától tényleg alkalmaztatott.

A III. rovatban kitüntetett szükséglet leszállítottat 800 frttal; holott a fára előirányzott 3441 frt 3 kr összeg, az ürméret szerint számított túzi fa szerződés szerinti ára irányzatot elő, s itt levonás a szerződés természetéről fogva a vállalkozó irányában nem eszkozható; még az előbbi évek tapasztalatai szerinti előirányzott irdai szükségletben, meggazdálkodás csak a levelezési jog s kiadnyozás rovására jeszközhető.

A legutomban beszállított az X. rovat, 2300 frttal, s ekként, még egyrészt a nagy terjedelmű, de üresen álló, börtönépületek leváltárra alakítása s ekként szétszört leváltárnak összesítése s rendezése nem fogantatható, a törvényhatósági szegény alapra előirányzott 1000 frt is töröltetvén, a megye 1871. XVIII. t. cz. 131. §-ában megszabott kötelese teljesítésére is feltelenné lőn. Bár e megye közönsége, felismerve az állam sulyos terheit, az immár végéhez közeleg évi során háztartásában a legnagyobb takarékságot követve, mindamellett az ily nagymérvű levonások következtében beállított zavarok megelőzésére, mulasztatlan kötelesegek tekintti, a m. kir. belügyminiszteriumot, a költségetésben, kimutatott szükséglet hiánytalan kiszolgáltatására ímetelése s annyalinkább felkérni, mert az eszkozlott megtakarítás a jövő év szükségletére csakugyan a fedezete számítottat fog. Az állandó választmány által előterjesztett költségvetési előirányzat pontonként javadalmazására előirányzott összesen 2100 frt szükségletnek, az s tárgyban korábban hozott határozatnak megfelelően törlésével változtatlanul megállapítván, következő idők-lás kísérteben rendeltetik két egyelő példányban a m. kir. belügyminiszterhez, jóváhagyás végett fölterjesztetni.

Az 1874-ik évi közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadások főösszege 95,932 fr. 47 $\frac{1}{2}$ krt tesz, mely összeg viszonyítva az 1873-ik évre előirányzott kiadási főösszeghez, 313 frt 69 $\frac{1}{2}$ k. emelkedést mutat. Az egyes tételnek az 1873-ik évre előirányzottaktól eltérési következők:

I. Rovat. A segéd-elváltárnok javadalmazására az évre előirányzott 700; miután az állomás rendszeresítése nem engedélyeztetett: kihagyatott; elebenen a központi irnokok fizetésének melésére hozott határozattal felterjesztett határozással 500 frtyi többlettel előirányzatott.

II. Rovat. A nádvari alsó járásban alkalmaztatni kért két csendlegény járúka fejében szükséglet 900 frtyi többlet vétetett fel.

IV. Rovat. A 14 tiszti, 2 loras hajdu s 6 hivataloszlóának az évi ruházaton felül 4 évenként járuló mente s köpeny 1874-ik ében kiadandó lévén: az utolsó 1871-ik évi beszerzési ár szerint előirányzatott és e rovat a mult évihez képest 744 frt 4 k. emelkedést mutat.

VI. Rovat. A tüzifa a megtartott árlejtés folytán, a mult évi árhoz képest ölenként 12 ft 29 krral olcsóbban szerzetvén be, e rovat szükséglete 492 ft 12 krral kevesebb.

X. Rovat. A börtönhelyiségeknek leváltárra alakítására előirányzott kiadás, ez ében meg nem ajánlatván, az 1872-ik évi költségvetés során megállapított 1000, frt hoz a még szükséglet 551 ft 77 $\frac{1}{2}$ k. r rovatban irányoztatik elő; valamint a hivataloszlók részére megállapítani kért drágassági pótlék czimen 360 forint.

Ezek felsorolása után, a m. kir. belügyminiszterium felkeresni határozatit, miként a lehetó takarékságot s az állam kincstár jelen sulyos pénzügyi viszonyait szem előtt tartva, megállapított költségvetésünket jóváhagyni s a saját 720 frtba kimutatott bevételek levonásával 95,223 frt 47 $\frac{1}{2}$ kbrn kitüntetett szükségletet az államkincstárból kiszolgáltatni méltóasság.

Azon miniszteri leirat, melyben a megye értesitetik, miszerint a jövedelmi adó felszámolás bizottság elnöküül Tóth Antal debreczeni úgyvél nevezeték ki, tudomásul vétetett.

A czélba vett almérnöki állomás rendszeresítése tárgyában közölt miniszteri leirat, a tervezett állomás rendszeresített megadaván, tudomásul vétetett.

A belügyminiszteriumnak az aleváltárnok állomás rendszeresítése tárgyában kelt megadavó leiratban ellenvetett indokok előtt a közgyűlés megajnlani kértelében, a megyei leváltár rendes kezelését egyedül biztosítható határozatának érvényesítését, azon megnyugtató öntudattal halasztja el, miszerint a felismert baj elhárítására mindazt megtevé, amit törvényes hatásköre korlátain belül megtehetett.

A megyei ügyrendtartás, az állandó választmány által a belügyminiszteri leiratban foglalt észrevételeknek figyelembe vételével módosított szövegben elfogadotván, egy példány végleges megerősítés végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztett.

A belügyminiszter azon leírata, melyben, a Pispokládány községben kint levő árpanépek, a nagy-kálói takarékpénztárnál rendeltetnek elhelyeztetni, tudomásul vétetett.

A közgyűlés, a közhízi választmány által fősor-nak ajánlott Dr. Józsa András megbívása, nemkülönbön segédorvosnak ajánlott Dr. Lörincz Gyula elválasztása iránti belenyugvást egyhanglagon nyilváníttotta s Gyüre Istvánnak gondnokul lett megválasztását tudomásul vette. Az állomás és egyház közti viszonyokat szabályozást e megye közönsége, Deák Ferenczországgyi ülési képviselő

lőnek a f. évi június 28-ik országos ülésben kifejtett vezérlelet szellemében, mielőbb törvényhozási után eszkozlótteli melegen óhajtaná, melynek kijelentése mellett, a közlemények rokonszenves tudomásul vétettek.

Az állandó választmányának, a közmunka szabályrendeletek tárgyában bemutatott tervezete elfogadotván, a közmunka s közlekedési miniszteriumhoz felterjesztett határozatott.

A „Tisza” biztosító banktársulatnak a tömeges biztosítás iránt benyújtott ajánlatára tett árszaki pártóló előterjesztés szavazattöbbséggel elvetetvett; a közgyűlés nem látván szükségét a „Victoria” biztosító társulatnál már évek óta fennálló szerződés megszüntetésének.

Az egészségügyben betervezett főorvosi jelentés a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni rendeltetett.

Dr. Roisman Miksa járási orvos tiszteletbeli megyei főorvosá, Katonka Albert megyei kiadó s Dobos Imre tiszteletbeli megyei jegyzökké nevezettek ki a közgyűlés helyeslésevel találkozólag. Δ

Nyílt kérdés.

Szabolcs vármegyei megyei s községi tisztviselőikhez, indokollással.

Az ember állami és társadalmi életre teremtett okos való.

Az államiság, illetőleg állam foladata a polgárok közbejétt, személy- és vagyonbiztonságát védelmezni.

Rendes, egészséges társadalmi élet csak ott képzelhető és lehetó, ahol gonosz szándékú emberek bszszalásúlatól nem kell félni, és ahol árva-, kör-, menlelenc-, stb. házak minél nagyobb számmal vannak. Ott van igen is! egészséges társadalmi élet, ahol a nyomorult, haló-méztelen köldös nem fetreg kint az utca-sarkokon, nem ténferg kina a közútyeken szemtel, lelket könnyelábasztó, s fájó sebeivel, fűtéstörtő énekével, hanem közadakozásból, közközlégen ápoltatik. A gonosztevők s rozsz-zándékú gézengúz pedig javítóházaiban rendes munkához szoktattnak, illetőleg hazájukba tolocoztattnak.

Nalunk maság mindzeker néve tétettek intézkedések. Ez annak a jele, hogy a békek állami s az egészséges társadalmi élet fő-fő föltételei ismerjük.

Ugy tetszik, mintha olvastam volna valahol, valamikor, miként a belügyminiszter rendeletet adott ki a toloncz-ügyre vonatkozólag; de biztosan nem tudok; tehát arról jól nem is állhatok. Azok azonban, kikhez e kérdés sorok intévék, bizonyosan tájékozottabbak ez ügyben a reedetel illetőleg, mint én. De az tudom és merem is állítani, hogy a megyei bizottságnyűlésileg intézkedett arra néve, hogy a köldösök, minden melék tekintetek nélkül, hazájukba tolonczotassanak.

Ez az intézkedés azonban végre nem hajlatott mai napig. Ez állítást bizonyítja azon csavargók, kassza kapu kerülők, naplopók nagyszáma, akik meggyezerte nálunk is és mindenfelé ögyelegnek; és az egyes lakosokat, akiket éppen otthon, az háznál találunk orszátan, embertelen, sokszor keblet és valódi álmok magukiseletével ki- vagy olykor megtámadják. Olyan sokan barangolnak e leható, ép-kéz-láb, dolegethető kéregetők, hogy nem ritkán egyik a másiknak adja a kilincset.

Most a nyáron történt, épen kapom előtt, hogy két olyan jómádár forma, tülem hallattára így korholta egymást: „Esztelen te! nem tudsz addig várni, míg két-három házzal tovább megyek; vagy legalább míg az udvarból kijövök: ha nem te's oda jössz, az ajtóra mellek?”

Másülönbön e lap hálsáján jelent már meg épen ez ében ez ügyre vonatkozó czikk, amelyben glég élénk színekkel volt e tárgy esztelése; s maig sincs e kérdés körül semmiből ember!

Illo tisztelettel s emberháti érzelennel tölt kebellem, vagyok bátor nyilvános megkérdözni ez érdeemben szabolcsmegye megyei és községi tisztviselőit az iránt:

1. hogy a fentebb többször említett tolonczozási ügyben hozott határozatok miért nem hajlattak és hajlatnak végre; és az idevonatkozó intézkedések miért nem fogantatosítottak a megye minden járásában és községeiben?

2. a községi kivetésnél szigorúan megkívántatik, hogy a szegények eltartása, ruházattal való ellátása végett, bizonyos összeg kijelölésével és ezélla, külön rovat alatt bevezetessék; miért nem fordíttanak ezen összegek a kitűzött célra? s miért nem ügyelnek arra szigorúban a községi és megyei tisztviselők, hogy a kiirt pénznek, a kijelölt célra csakugyan és valóssággal s akkor, amikor erre mondhatni, hogy égető szükség van, kiadtassanak.

3. miért nem ügyelnek komolyabban arra kivált a községi tisztviselők, jegyzők, bírók, hogy a polgárok nyugalma és békeje e léla gyűlésekre néz házakénti kergetése, valódiag zaklatása, ellen biztosítva legyen? Hiszen ez követeli tőlünk nem csak azon körülmény, hogy a külföld előtt fájdalom! nem ritkán előforduló rablási s öntudálási esetek miatt, mint barbar, vad emberek voltak a legközelebbi időkig és vagyunk sok helyütt még ma is életűtetve; követi nemcsak nemzeti becslésünk, jó hírnök-nevünk visszazserése; hanem az előhadállás s polgárosodás, valódi míveltségel karöltve tisztelettel és ember szeretetével.

Ez érzelmen nélkül a polgárosodás, a míveltség, csak külső más, mérő látszat; egyéb semmi. A demokracia ezen érzelmenek megfelelő tettek nélkül nem egyéb, mint hung-bug. Polgárosodás, míveltség, tösgyökere demokratikus intézmények és intézkedések nélkül, ha ma még van is, de néhány tized múlva nem lesz, sem magyar haza, sem magyar nemzet. Buda ált-hat, magyar ember élhet; de magyar nemzet nem! Végül.

4. miért nem követik a községi jegyző unak mindnyáján azon egy-két, de nagyon kevés jegyző

A nyiregyházi Csemegeterem

(3-3)

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy közelebb tett megrendelése következében, a legjobb minőségű hamisítatlan italok nagyválasztásban kaphatók. Jelenen többfajta bel- és külföldi asztali és esemegeborok, valódi francia pezsgő és íveges sörök állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Rum thea és liqueur szintén kitünő minőségben kaphatók. Továbbá befűttek pléh szelencékben, osztriga, caviár, halak, friss kassai sódar, martadella, sódar, nyelv, libamáj és párisi kolbász, bécsi és kassai tormásvirslis egyéb inyenec czikkek, a legjutányosabb árak mellett, naponkint rendelhetők akár a teremben leendő elköltésre akár hához vitelre.

6631. K.

Árlejtési hirdetmény.

Szabolcsvármegyének 1874-ik évi következő irodai szükségletének beszerzése céljából u. m. miniszterpapiros 16 rizma, irodai 128 riz. fogalmi 10 riz, nagy median 6 riz. boríték 15 riz. nyomdai 80 rizma, fekete írón 200 db, színes írón 200 db, réz toll 104 doboz, spanyolviasz 98 font, fehér spárpa 34 font, szürke spárpa 24 font, gumielasztikum 40 db, tollszár 222 db, carmin tinta 18 üveg, fekete tinta 300 itcze, pecsétmáz 22 üveg; pecsétostya 8000 db, f. évi december 20-án N.-Kállóban, a megyeház kistermében árlejtés fog tartatni, melyre is a vállalkozni kívánók 100 frt bánompénz letétele mellett, ezennel meghivatnak; zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéseig elfogadhatnak.

Az árverési feltételek az iktatói hivatalban megtekinthetők.

N.-Kálló, 1873. december 6-án,

Bónis Barnabás.
alispán.

Hirdetmény.

Ibronyban Jármý Jordán urnál a hasított ölfá öle 11 frt, meghuzott és hajás vargafa öle 10 frt, galyfa öle pedig 5 frt. (3-2)

(3-2)

A Simapuzstán

200 hold tagos birtok, (a Vályi László-féle) szabadkézből eladó. Értekezhetni Ujfejtérn Csajkos Gyulával.

Karácsoni ajándékok.

Ajánlom becses figyelembe a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, jól felszerelt útletemet, gyermek játékkal, norinbergi kelmékkel, téli meleg czikkokkal és lábbelikkel, ugyszintén valódi tokaji bor-raktáramat.

Pollátek József
nagykereskedővel szemben.

Nincs többé tyukszem!

Lábgyógyászati gyakorlatom folyamában sikerült egy egészen méregmentes, még a legidősb tyukszemeket is biztosan kiírtó kenőcsöt készítenem. Oly alkotrészekből összetéve, melyek valamely vérváltozékoság lehetőségét kizárják; ezen kenőcs a szuró fájdalmat rögtön megszünteti, a szarubórt és mészképletet felolvasztja, anélkül hogy körülfekvő husrészeket megtámadná, lennélfogva ép oly veszélytelen mint szelid gyógyszer a tyukszemek biztos eltávolítására. Egy tégyli 1 frt. és 1 frt. 50 kr., postán küldve 20 kral több. Kaphatók Pesten: lakásomon a „nemzeti szállodában”; Nyiregyháza Ber-talan Pál gyógytárában.

(3-3)

Keszler Erzsébet.

Karácsoni és ujévi ajándékul!!

Ajánlom a t. n. é. közönségnek, mindenféle imakönyvekből, ifjusági iratok, naptárak 1874-ik évre, megar, német és francia díszművek, cotillonjegyek és Ujévi köszöntök, képek és fényképekből dusan el-látot raktáramat.

Továbbá elvállalok megrendeléseket mindenféle bel-és külföldi napi- és hetilapokra az eredeti bolti áron minden árfelemelés nélkül és semmiféle vitelbort szanítva; a pontos megküldésért kezeskedem.

Hilincz Gyula

könyv-, mű-, hangjegy-, irászerék kereske-dése és külsőkönyvtára
Nyiregyháza, pazonyi-utca özv. Polyak
Alajosné házában.

6890. szám.

1873.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tszék tkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint helybeli kereskedő czég Számuely testvéreknek özv. Paskó Andrásné elleni végrehajtási ügyükben elrendelt, s a f. évi november 17-én megkísérlet árverés nem sikerülvén, a végrehajrás alá vont ingatlan belső telek a f. évi decemberhó 18-ik napján d. e. 10 óraker ezen bíróság hivatalos helyiségében tartandó nyilvános és második árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfogadati

Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkönyvi osztályok 1873. december 11-én tartott üléséből.

Papp László
s. tk. vezető.

(3-2)

Eladó birtok.

Mada mezőváros határán egy tagban levő 248 1200 □ öles hold külbirtokból, 34 hold urbéri földekből álló fekvőség, 8 holdnyi belsőre épült jó karban lévő uri lakka, 13 hold jótekvésű szőlővel és a hozzá tartozó kisebb királyi haszonvételi joggal, szabadkézből eladó. Értekezhetni alulírott tulajdonossal Madán.

Nemes Gyula.

Kiadó lakás.

Néhai Weisz Vilmos tanárnak nagydebreczeni-utczában fekvő háza, kedvező feltételek mellett, azonnal bérbeadandó.

(0-1)

9387. szám.

1873.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nyiregyházi kir. járásbírószág 2936./1873. számú végzése által Führer Zsigmond nyiregyházi lakos ellen, Grünfeld Izrael részére 300 frt. követelés elndelt biztosítási végrehajtás folytán bíróilag lefoglalt, s 400 frtra becsült 1 db. nyiregyházi keres. és iparbanki részvény és 2 db. szabolcsi hitelbanki részvényből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszínén, vagyis a nyiregyházi kir. jbiróságí székhely udvarán leendő eszközölésére határidőtől 1873-ik évi decemberhó 27-ik napjának délelőtti tíz órája kitűzetett, melyhez a venniszándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdekelt ingóságok emez árverésen, a polg tk. rdtt. 406. §-a szerént, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Nyiregyháza, 1873-ik évi decemberhó 10-ik napján.

Horváth Márton
kiküldött bíróságí végrehajtó.

Hirdetmény.

Alólírt szállit házhoz Nyiregyháza város határán bárhová egy öl jóminőségű száraz tölgy, kóris vagy szil hasábfát 13 o. é. frtért.

Vállal mindenféle műfák, u. m keményfa-deszkák, hidezölöpök és pilóták, kerítés-czulápok, mindennemű bodnárfák, malom és dohányszin-ágások, malom és szánkatalpak készítése és szállítása iránti megrendeléseket.

Árul nagyhalászi erdőjében fennálló fákat jutányos áron, hol egy szekér való kitünő 1 frt. 50 kr. s egy szekérre való kitünő haszon vagy szerszám 2 frtnál többre nem jó.

Kelt Nyiregyháza, 1873. dec. 12.

Kállay András,
(2-1) kisdebreczni-utca 1549-ik szám.

(2-1)

Van szerencsém a n. é. közönség-vel tudatni, miszerint **Fibonschütz Dávid** pesti ruhakereskedő nyiregyházi és debreczeni raktárából, több öszi és téli ruhamenteket, s bundaköpenyeket vásárolván árverésen; azokat az e havi nyiregyházi vásártkor, a lehető olcsó árak mellett, ismételődás alá beosztom, mely eladáshoz a n. é. közönségét, tisztelettel meghívom.

Nyiregyháza, 1873. december 13.
Jánosky András.

ÉRTESTES.